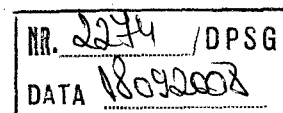
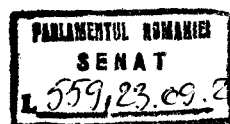

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului și a Legii camerelor de comerț din România nr. 335/2007*, inițiată de 13 deputați din Grupurile parlamentare ale PNL, PSD, PC, PRM; UDMR și Minorităților Naționale (Bp. 388/2008).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și a Legii camerelor de comerț din România nr. 335/2007* în sensul transformării statutului Oficiului Național al Registrului Comerțului (ONRC), din instituție publică, aflată în subordinea Ministerului

Justiției, în structură fără personalitate juridică pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României.

II. Propuneri și observații

1. Gestionarea serviciului public al registrului comerțului de către camerele de comerț reprezintă un aspect de oportunitate. O opțiune în acest sens impune însă o amenajare legală corespunzătoare și suficientă pentru configurarea statutului persoanelor emitente ale actelor specifice procedurii de înregistrare în registrul comerțului, a răspunderii acestor persoane și a regimului adecvat al acestor acte.

În analiza oportunității administrării registrului comerțului într-o altă formulă decât cea actuală este necesar a se avea în vedere că în perioada ulterioară transferului său în subordinea Ministerului Justiției, Oficiul Național al Registrului Comerțului a dobândit, prin lege, o serie de noi competențe de autoritate publică, ce nu sunt strict legate de înregistrarea de date în registrul comerțului. Amintim, sub acest aspect, rolul acestei instituții în procedura insolvenței (realizarea actului procedural al citării/comunicării prin Buletinul Procedurilor de Insolvență).

De asemenea, alegerea unei astfel de soluții trebuie să aibă în atenție că Ministerul Justiției, care a avut calitatea de integrator al capitolului 5 de negocieri "*Dreptul societăților comerciale*", păstrează, după aderare, responsabilitatea de a monitoriza angajamentele asumate de România la acest capitol, în acest sens având obligația de raportare a transpunerii și implementării acquis-ului comunitar în domeniul societăților comerciale, acest din urmă aspect fiind realizat, în principal, prin Oficiul Național al Registrului Comerțului și oficiile registrului comerțului de pe lângă tribunale.

2. În lumina celor mai sus precizate și având în vedere soluțiile de reglementare propuse, apreciem că există considerente de ordin constituțional și de legalitate care susțin modificarea, în substanță, a textului propunerii legislative, astfel:

a) prevederi ce aduc atingere, în opinia noastră, dispozițiilor constituționale:

- **art. I pct. 1** din propunere prin raportare la art. 136 alin. (4) din Constituție (atribuirea directă a unui serviciu public)

Așa cum am arătat anterior, ținerea registrului comerțului este un serviciu public de interes general, element consacrat de legislația în vigoare (Legea nr. 26/1990) și atestat de Curtea Constituțională, prin decizia sa nr. 212/2003, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 471 din 1 iulie 2003 din care cităm: *"din coroborarea dispozițiilor de lege menționate rezultă că registrul comerțului desfășoară o activitate de interes public, încredințată Oficiului Național al Registrului Comerțului și oficiilor registrului comerțului, ca autorități publice, la dispoziția persoanelor interesate de situația economico-financiară a comercianților."*

Instanța constituțională, având a se pronunța asupra unor dispoziții legale conținute în *Legea nr. 219/1998 privind regimul concesiunilor*, ce prevedeau, în anumite cazuri precis determinate, atribuirea unui serviciu public prin negociere directă (care implică, totuși, un plus de transparență în raport cu formula *"preluare"* folosită de prezenta lege), a statuat că acestea sunt neconstituționale "În măsura în care sunt atribuite direct (...) bunurile proprietate publică sau activitățile și serviciile publice unor persoane juridice nominalizate" și a declarat neconstituționale acele prevederi¹.

În același sens, s-a pronunțat Curtea de Justiție a Comunităților Europene, care a condamnat, pentru lipsa de transparență, o serie de proceduri de atribuire a unor servicii sau lucrări publice, apreciindu-se că prin aceasta statele membre în cauză nu au respectat obligațiile ce le incumbă din normele comunitare.

- **art. VI** din propunere prin raportare la art. art. 44 din Constituție (situația locativă tranzitorie - sediile oficiilor registrului comerțului)

Dispozițiile art. VI potrivit cărora reprezentanții Camerei de Comerț și Industrie a României încheie contracte de închiriere cu alte persoane care au drept de proprietate asupra imobilelor deținute actualmente de ONRC sunt, în opinia noastră, neconstituționale, în măsura în care instituie o limitare a dreptului de proprietate al terților cu care ONRC a încheiat contracte de închiriere (textul neoferind suficiente garanții pentru protejarea drepturilor terților). Este necesară completarea prevederilor propuse, în sensul precizării soluțiilor pentru cazul în care proprietarii imobilelor ce constituie sediile actuale ale

¹ Decizia Curții Constituționale nr. 136 din 3 mai 2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 647 din 16 octombrie 2001.

oficiilor registrului comerțului refuză încheierea de noi contracte de închiriere.

b) prevederi ce aduc atingere dreptului comunitar în materie:

- **art. I pct. 8** din Proiect contravine *Directivei nr. 2003/58/CE*²

Proiectul propune eliminarea alin. (2)-(5) ale art. 51 din Legea nr.26/1990, care descriu procedura de înregistrare electronică. O astfel de măsură contravine directivei comunitare menționate și este de natură a anula progresele realizate deja, în contextul în care sistemul de formulare electronice inteligente se află deja la dispoziția comercianților, fiind implementat la nivelul tuturor oficiilor registrului comerțului.

Propunem menținerea textului actual al art. 51 din actul normativ amintit.

- **art. VII** din proiect nu oferă garanții suficiente privind respectarea obligațiilor pozitive ale statului membru de implementare a normelor comunitare (art. 10 și art. 259 din *Tratatul de instituire a Comunității Europene*)

Respectarea dreptului comunitar implică și implementarea corespunzătoare a legislației interne de transpunere a instrumentului european.

Articolul VII nu prevede, în opinia noastră, suficiente garanții că modul de punere în practică a legii interne de către oficiile devenite parte a camerelor de comerț va corespunde standardelor fixate la nivel european.

Propunem ca proiectul să prevadă garanții suplimentare (control al autorității publice asupra activității de ținere a registrului comerțului, coordonare metodologică a autorității publice; obligații de formare profesională etc).

c) elemente de nelegalitate

- **art. I, pct. 2** din Proiect (serviciu public)

² Directiva 2003/58/CE pentru modificarea Primei Directive din 9 martie 1968 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în sensul art. 58 al doilea paragraf din Tratat, pentru protejarea intereselor asociațiilor sau terților, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. 065 din 14/03/1968, p. 0008 -0012.

Punctul 2 al articolului I din Proiect prevede că doar conducerea ONRC și a oficiilor registrului comerțului este investită a îndeplini un serviciu de interes public, actele *"încheiate"* de aceste persoane fiind considerate de autoritate publică.

Sub acest aspect, notăm că actele normative în materia societăților comerciale (Legea nr. 31/1990, Legea nr. 26/1990, Legea nr. 359/2004) concep activitatea de înregistrare în registrul comerțului ca serviciu public, această activitate incluzând faza controlului judiciar, faza operării efective în registru și faza eliberării de certificate/extrase. Fiecare componentă a acestei activități este un act de autoritate publică, persoanele care le realizează fiind purtători ai *"autorității publice"*. Reducerea acestei categorii la conducerea Oficiului Național al Registrului Comerțului și a oficiilor registrului comerțului încalcă nu numai prevederi legale punctuale, ci înseși principiile pe care se bazează funcționarea acestui serviciu public.

De asemenea, prin introducerea **alineatului (6) la art. 8** (care conferă persoanelor din conducerea Oficiului Național al Registrului Comerțului și a oficiilor registrului comerțului competența de a dispune înregistrarea în registru a unor mențiuni, fără nici o altă formalitate) se produce confuzie în legătură cu temeiul înregistrării. Celelalte prevederi ale Legii nr. 26/1996, precum și alte acte normative prevăd că înregistrarea în registrul comerțului se realizează în baza încheierii judecătorului delegat. De asemenea, trebuie avut în vedere rolul directorului oficiului registrului comerțului în lumina Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale.

- art. 1 pct. 5 (taxe și tarife pentru operațiunile efectuate)

Noțiunea de taxă nu poate fi folosită pentru a desemna prețul unui serviciu prestat de o entitate privată. Taxele fac parte din categoria veniturilor bugetare și reprezintă plăți efectuate de persoanele fizice și juridice pentru serviciile prestate acestora de către instituții publice.

d) observații de tehnică legislativă

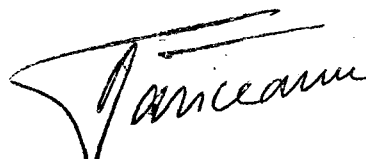
Sub acest aspect, semnalăm o serie de incoerențe ale textului (ex: art. III din proiect - deși ONRC și registrele devin structuri fără personalitate juridică ce își desfășoară activitatea pe lângă camerele de comerț, personalul actual fiind preluat, totuși cererile de înregistrare depuse deja sunt soluționate *"în continuare de ONRC din subordinea*

MJ"), situații de dublă reglementare (art. 9 alin. (2), în raport cu art. 2 alin. (2)). De asemenea, în textul proiectului (în preambul) se face trimitere la "*reglementări comunitare*", fără a se indica instrumentul de drept comunitar la care se face referire.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul** **susține adoptarea acestei inițiative legislative cu luarea în considerare a amendamentelor de la pct. II.**

Cu stimă,

Călin POPESCU - TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului